

Kriz Haberciliği ve Duygu Analizi: 6 Şubat Depremleri Üzerine X İncelemesi

Ayşen YALMAN
Akdeniz Üniversitesi
aysenyalman@akdeniz
ORCID ID: 0000-0003-2280-2824

Araştırma Makalesi

DOI: 10.31592/aeusbed.1754720

Geliş Tarihi: 31.07.2025

Revize Tarihi: 23.12.2025

Kabul Tarihi: 30.03.2026

Atf Bilgisi

Yalman, A. (2026). Kriz haberciliği ve duygu analizi: 6 Şubat depremleri üzerine x incelemesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(1), 340-356.

ÖZ

Bu makale, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerin ardından X'te dijital kamusal alanda oluşan duygusal söylemleri ve haber içeriklerine yapılan kullanıcı yorumlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Toplumsal kriz anlarında sosyal medya, yalnızca bilgi akışını sağlamakla kalmayıp; aynı zamanda bireylerin duygusal tepkilerini ifade ettikleri, kolektif hafıza inşa ettikleri ve kamusal söyleme katıldıkları bir alan işlevi görmektedir. Bu bağlamda çalışma, hem dijital habercilik pratiklerini hem de haberin toplumsal işlevlerini kriz iletişimi perspektifiyle ele almaktadır. Araştırmada metin madenciliği ve kelime tabanlı duygu analizi yöntemleri kullanılmıştır. X API aracılığıyla toplanan ve 6-20 Şubat 2023 tarihleri arasındaki iki haftalık dönemde yayınlanan haberlere yapılan 3.102 kullanıcı yorumu analiz edilmiştir. Veriler olumlu, olumsuz ve nötr kategorilerine ayrılarak içerik temaları, kelime frekansları ve duygusal yönelimler ortaya konmuştur. Bulgular, yorumların %42,9'unun pozitif, %22,8'inin negatif ve %34,3'ünün nötr olduğunu göstermektedir. Pozitif içeriklerde yardım, umut ve dayanışma; negatif içeriklerde ise eleştiri, kayıp ve güvensizlik temaları öne çıkmıştır. Nötr içerikler ise bilgi verme ve gözleme dayalıdır.

Anahtar Kelimeler: Deprem, metin madenciliği, duygu analizi, deprem haberleri, yeni medya.

Crisis Journalism and Sentiment Analysis: An Analysis of X in the Context of the February 6 Earthquakes

ABSTRACT

This study aims to examine the emotional discourse and user comments on news content that emerged in the digital public sphere platform X following the earthquakes on February 6, 2023. In times of social crisis, social media functions not only as a means of information flow but also as a space where individuals express emotional reactions, contribute to the construction of collective memory, and participate in public discourse. Within this framework, the study addresses both digital journalism practices and the societal functions of news from a crisis communication perspective. Using text mining and lexicon-based sentiment analysis methods, 3,102 Turkish-language comments on news posts shared between February 6-20, 2023, were collected via the X API and systematically analyzed. The comments were categorized as positive, negative, or neutral, and analyzed in terms of thematic content, word frequencies, and emotional orientation. Findings indicate that 42.9% of the comments were positive, 22.8% negative, and 34.3% neutral. While positive comments emphasized themes such as aid, hope, and solidarity, negative comments reflected criticism, loss, and distrust. Neutral comments were mostly focused on information sharing and observation.

Keywords: Earthquake, text mining, sentiment analysis, earthquake news, new media.

Giriş

Toplumsal krizler, yalnızca fiziksel mekânları değil; kamusal iletişim ağlarını, duygu üretim biçimlerini ve medya sistemlerini de derinden etkileyen dönüşüm anlarıdır. Bu tür olağanüstü durumlar, hem bireylerin hem de toplumların duygusal hafızasını şekillendirirken, aynı zamanda kamusal söylemin nasıl oluştuğuna dair önemli veriler sunar. 6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye'nin güneydoğusunda meydana gelen ve çok geniş bir coğrafyada yıkıcı sonuçlara yol açan

Kahramanmaraş merkezli depremler, yalnızca fiziksel bir afet değil; aynı zamanda dijital kamusal alanın, özellikle sosyal medya platformlarının kriz anlarındaki rolünü görünür kılan bir sosyal olay olarak öne çıkmıştır. Habermas'ın (2014) klasik anlamda tanımladığı “kamusal alan” kavramı, bireylerin ortak meseleleri tartıştığı, akıl yürütme temelli bir iletişim ortamına işaret ederken; dijitalleşme bu kavramın sınırlarını dönüştürmüştür. Sosyal medya platformları, zaman ve mekân sınırlılıklarını ortadan kaldırarak bireylerin anlık tepkilerini ifade ettikleri, bilgi alışverişinde buldukları ve duygusal ortaklıklar kurdukları yeni türden bir kamusal alan yaratmıştır (Papacharissi, 2015). Bu yeni dijital kamusal alan, rasyonel söylemin yanında duyguların da merkeze alındığı, hatta kolektif eylemi tetikleyebilecek bir duygu paylaşım alanı olarak yapılandırılmıştır (Papacharissi, 2015). Bu bağlamda, sosyal medya platformları yalnızca bilgi dolaşımının gerçekleştiği değil, aynı zamanda duyguların paylaşıldığı, çoğaltıldığı ve şekillendirildiği birer toplumsal arayüz işlevi görmektedir. Özellikle kriz anlarında sosyal medya; korku, öfke, çaresizlik, umut ve dayanışma gibi çeşitli duyguların dolaşıma girdiği, bireylerin hem kendi deneyimlerini aktardığı hem de kolektif hafızanın inşasına katkı sunduğu mecralara dönüşmektedir (Bruns ve Highfield, 2016). Dijital gazetecilik ise bu süreçte haber üretiminden daha fazlasını üstlenerek, kullanıcı etkileşimleriyle şekillenen, çok sesli, duygusal ve katılımcı bir habercilik modeline evrilmiştir. Özellikle kullanıcıların haber içeriklerine yaptıkları yorumlar, yalnızca bilgiye değil; toplumun duygusal yapısına, kriz algısına ve medya ile kurduğu ilişkiye dair çok katmanlı veriler sunmaktadır.

Kriz anlarında ortaya çıkan bu duygusal yoğunluk, medyanın toplumsal işlevleriyle doğrudan ilişkilidir. McQuail (2010), medyanın bilgilendirme, eğlendirme ve eğitime işlevlerinin yanında toplumsal dayanışmayı sağlama, kolektif kimlik inşa etme ve kamuoyu oluşturma gibi işlevlerini de vurgular. Deprem gibi kitlesel yıkımların ardından sosyal medya üzerindeki haber yorumları; bu işlevlerin dijital bağlamda yeniden üretildiği, kullanıcıların hem bireysel hem toplumsal düzeyde tepkiler verdiği, duygusal tepkilerin ise medya aracılığıyla kamusal görünürlük kazandığı bir iletişim ortamını yansıtmaktadır.

Bu çalışma, 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında X platformunda (eski adıyla Twitter) yayımlanan haber içeriklerine yapılan kullanıcı yorumları üzerinden, afet sonrası dijital kamusal alanda oluşan duygu dinamiklerini ve haberin toplumsal işlevlerini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, metin madenciliği ve kelime tabanlı duygu analizi yöntemleri kullanılarak elde edilen veriler aracılığıyla; bireylerin afetle ilgili bilgiye nasıl tepki verdiği, hangi temaların duygusal öne çıktığı ve dijital dayanışma biçimlerinin nasıl kurulduğu sistematik biçimde değerlendirilmiştir. Böylece hem kriz dönemlerinde dijital medya kullanımına dair ampirik bulgular ortaya konmakta, hem de sosyal medyada haber etrafında şekillenen kamusal söylemin duygusal yapısı çözümlenmeye tabi tutulmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın temel katkısı, Türkiye bağlamında Türkçe sosyal medya içerikleri üzerinden yapılan duygu analizi ile hem dijital kamusal alan teorisine hem de kriz haberciliğine özgün ve kültürel olarak yerel bir bakış sunmasıdır. Aynı zamanda, haberin toplumsal işlevlerinin sosyal medya bağlamında nasıl yeniden yapılandığını, kullanıcıların içeriklere verdiği duygusal ve bilişsel tepkiler üzerinden değerlendirme imkanı da sunmaktadır.

Habermas (2014), kamusal alanı, bireylerin bir araya gelerek ortak meseleler hakkında tartıştıkları, kamusal akıl yürütmeye toplumsal fikir oluşturdukları bir alan olarak tanımlar. Bu alan, başlangıçta kahvehaneler, salonlar ve basın organları gibi fiziksel mekânlarda ve geleneksel medyada biçimlenmiştir. Kamusal alanın temel özelliklerinden biri, erişilebilirlik ve tartışmanın akılcı eleştiriler yoluyla ilerlemesidir. Ancak zamanla kitle iletişim araçlarının ticarileşmesi ve devlet denetiminin artmasıyla bu ideal kamusal alanın işleyişinde önemli değişimler yaşanmıştır (Habermas, 2014). İnternetin ve özellikle sosyal medya platformlarının ortaya çıkışı, Habermas'ın tanımladığı geleneksel kamusal alan modelinde önemli bir kırılmaya yol açmıştır. Dijitalleşme, fiziksel sınırlamalardan bağımsız, zamandan ve mekândan kopuk yeni kamusal alanlar yaratmış; bireylerin daha geniş ve daha çeşitli katılımlar göstermesine imkân tanımıştır (Papacharissi, 2010). Bu bağlamda, dijital kamusal alan kavramı, bireylerin sosyal medya gibi mecralarda hem bireysel hem de kolektif kimliklerini ifade ettikleri, düşüncelerini paylaştıkları, duygusal tepkiler geliştirdikleri ve toplumsal meseleler etrafında örgütlendikleri yeni bir tartışma alanını işaret etmektedir. X, bu dijital kamusal alanın en yoğun örneklerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Özellikle afet, kriz ve toplumsal sarsıntı anlarında, X

kullanıcıları bilgi paylaşmak, duygu ifade etmek ve dayanışma göstermek amacıyla platformu etkin bir şekilde kullanmaktadırlar (Bruns ve Highfield, 2016; Meraz ve Papacharissi, 2013:348). Bu yönüyle X, sadece bir haber akış ağı değil, aynı zamanda bireylerin duygusal tepkilerini görünür kıldıkları ve ortak bir hafıza oluşturdukları bir dijital kamusal alana dönüşmektedir. Papacharissi (2015), dijital kamusal alanların yalnızca rasyonel tartışmalarla değil, aynı zamanda duygularla da şekillendiğini vurgulamaktadır. Özellikle kriz anlarında bireylerin öfke, üzüntü, korku, umut gibi temel duygular etrafında birleştiği ve bu duyguların dijital akışlar içinde hızla yayıldığı görülmektedir. Dolayısıyla, sosyal medya platformları hem bilgi dolaşımının hem de duygusal iletişimin merkezinde konumlanarak, afet sonrası toplumsal duygu durumlarının ve dayanışma pratiklerinin dijital ortamda görünür olmasını sağlamaktadır (Wahl-Jorgensen, 2019).

Bu çalışmada da 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında X'te kullanıcıların yaptığı paylaşımlar üzerinden dijital kamusal alanda oluşan duygusal dinamikler analiz edilerek, sosyal medyanın kriz anlarındaki rolü hem haber akışı hem de toplumsal duygulanım üretimi açısından değerlendirilmektedir. Çalışmada, 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında X platformunda haber kuruluşları tarafından paylaşılan deprem haberlerine yapılan kullanıcı yorumları üzerinden dijital kamusal alanda oluşan duygu dinamiklerini ve haberin toplumsal işlevlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırma, şu sorulara yanıt aramaktadır:

- 1.6 Şubat 2023 depremleri sonrasında X platformunda paylaşılan haber içeriklerine yapılan kullanıcı yorumlarında hangi duygu kategorileri (pozitif, negatif, nötr) baskın olarak ortaya çıkmaktadır?
2. Deprem haberlerine yapılan kullanıcı yorumlarında öne çıkan duygu kategorileri hangi anahtar kelimeler ve söylemsel temalar üzerinden şekillenmektedir?
3. Resmi kaynaklardan yapılan can kaybı açıklamalarını içeren haberler, kullanıcı yorumlarında nasıl bir duygusal tepki üretmektedir?
4. X platformunda deprem haberlerine yapılan kullanıcı yorumları, haberin afet dönemlerinde üstlendiği bilgilendirme, eleştiri ve kamusal denetim işlevlerini nasıl yansıtmaktadır?

Kriz Anlarında Dijital Gazetecilik ve Duygular

Kriz dönemleri, toplumsal yapıları ve bireysel düzeydeki psikolojik durumları derinden etkileyen olağanüstü durumlar olup, bu tür anlarda dijital gazeteciliğin işlevi, yalnızca bilgi aktarmakla sınırlı kalmaz; aynı zamanda toplumsal duyguları şekillendirir, işler ve yönlendirir. Dijital medya, geleneksel gazeteciliğin sunduğu kurumsal haberlerin yanı sıra, toplumsal etkileşimlerin ve duygusal paylaşımların zenginleştiği bir meca sunar. Sosyal medya platformları, özellikle afet gibi büyük kriz durumlarında, bireylerin duygusal ifadelerini dışa vurduğu, toplumsal dayanışma sağladığı ve olaya dair yorumlarını paylaştığı dijital kamusal alanlar olarak işlev görmektedir (Bennett ve Livingston, 2003:307). Bu bağlamda, dijital gazeteciliğin kriz anlarındaki rolü, yalnızca bilgi sağlayıcı olmaktan ziyade, toplumun duygusal ve psikolojik durumlarını da etkileyen bir etken haline gelmektedir. Sosyal medya üzerinde paylaşılan duygusal içerikler, hem bireylerin kişisel duygusal tepkilerini ifade etmelerini sağlar hem de toplumsal algıların şekillenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Pantti (2010), kriz haberlerinin çoğunlukla duygusal çerçevelerle sunulduğunu ve bu çerçevelerin izleyici etkileşimini artırma işlevi gördüğünü vurgulamaktadır. Bu tür içerikler, olayların yalnızca bilgi düzeyinde aktarılmasını değil, aynı zamanda olayların toplumsal algılar, duygusal bağlamlar ve kolektif hafıza aracılığıyla nasıl anlamlandırıldığını belirlemektedir.

Dijital gazeteciliğin, kriz zamanlarında hızla yayılan ve geniş kitlelere ulaşabilen içerikler üretme kapasitesi, bu platformların toplumsal duygu durumlarının şekillenmesinde önemli bir araç haline gelmesini sağlamaktadır. Afet, savaş ve toplumsal huzursuzluk gibi durumlar sırasında sosyal medya, hem bireylerin krizle ilgili bilgi almak hem de duygusal tepkilerini ifade etmek için kullandıkları bir meca olmaktadır (Meraz ve Papacharissi, 2013:348). Bu tür paylaşımlar, gazeteciler için kritik bir haber kaynağı oluşturur çünkü halkın yaptığı duygusal yorumlar ve paylaşımlar, yalnızca olayların nasıl algılandığını göstermez, aynı zamanda haberin nasıl çerçevelenmesi gerektiği konusunda da önemli ipuçları sunar.

Ancak, dijital gazeteciliğin duygusal içerik üretme kapasitesi, etik sorunları da gündeme getirmektedir. Pantti (2010), duygusal çerçevelerin kriz haberlerinde nasıl kullanıldığını ve bu çerçevelerin izleyiciler üzerinde nasıl bir etki yarattığını tartışırken, bu tür içeriklerin potansiyel olarak manipülasyon aracı olabileceğine de dikkat çekmektedir. Kriz durumlarında, özellikle afetlerde, duygusal tepkileri uyandıran haber içerikleri, haberin etkileşimini artırabilmektedir. Ancak, bu durum aynı zamanda medya organlarının etik sorumluluklarını yerine getirmeleri gerektiğini, yani duygusal içerikleri doğru bilgi ile dengelemeleri gerektiğini de ortaya koymaktadır. Sosyal medya üzerinden paylaşılan duygusal yorumlar, bireysel düzeydeki duygusal ifadelerin ötesine geçer ve toplumsal dayanışmayı güçlendiren, kolektif hafızanın oluşumuna katkı sağlayan bir işlev görmektedir. Kriz anlarında, bu paylaşımlar toplumsal dayanışmayı pekiştirirken, aynı zamanda toplumu birleştirici ve iyileştirici bir güce dönüşmektedir. Özellikle afet gibi büyük krizlerde, bu tür duygusal içerikler yalnızca bireysel tepkilerin yansıması olmakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal bağları güçlendirir ve toplumun ortak belleğinde derin izler bırakmaktadır (Wahl-Jorgensen, 2019). Bu bağlamda, dijital gazeteciliğin kriz anlarında sağladığı duygusal içerikler, toplumsal hafızanın inşasında önemli bir rol oynar. Sosyal medya, kriz olaylarının hatırlanma biçimini etkilerken, toplumsal bellek oluşturma sürecine katkıda bulunmaktadır. Kriz durumlarında yayılan duygusal içerikler, halkın olayları anlamlandırma sürecini etkiler ve toplumsal algıları şekillendirmektedir. Dijital gazetecilik, yalnızca haber aktarmakla kalmaz; aynı zamanda toplumsal duyguların yönlendirilmesinde, kolektif hafızanın oluşturulmasında ve toplumsal bağların güçlendirilmesinde önemli bir araçtır. Bu süreç, medyanın gücünü ve toplumsal etkisini yeniden değerlendirmeyi gerektirmektedir.

Sosyal Medya Verisinin Habere Dönüşümü

Dijital medyanın yükselişiyle birlikte bilgi üretimi, dolaşımı ve alımlanma biçimleri radikal biçimde dönüşmüş; bu dönüşüm, gazetecilik pratiğini hem içeriksel hem de yapısal düzeyde yeniden tanımlanabilir kılmıştır. Özellikle sosyal medya, geleneksel medyanın hiyerarşik ve merkeziyetçi yapısından farklı olarak, kullanıcı temelli, dağınık ve eşzamanlı bilgi akışlarına olanak tanıyan bir iletişim ortamı sunmaktadır. Bu bağlamda, sosyal medya yalnızca bireysel ifade biçimlerinin ve alternatif söylemlerin dolaşıma girdiği bir mecra değil; aynı zamanda haber üretim sürecine veri sağlayan, onu etkileyen ve yeniden çerçeveleyen dinamik bir bilgi kaynağı olarak işlev görmektedir (Hermida, 2010:298). Geleneksel gazetecilikte haber değeri taşıyan içerik, çoğunlukla kurumsal editöryal denetim süreçlerinden geçerek seçilmekte ve kamuoyuna sunulmaktadır. Buna karşılık sosyal medya, bilgi üretiminin merkezi olmayan, kullanıcı temelli doğasıyla, kamusal meselelerin çoklu perspektiflerden görünürlük kazandığı bir alan yaratmakta; bu durum, haberin nesnel bir bilgi aktarımından ziyade, duygularla, deneyimle ve yorumla iç içe geçtiği bir söylemsel pratiğe dönüşmesini beraberinde getirmektedir (Fenton, 2010). Özellikle kriz durumlarında sosyal medya, bireysel tanıklıkların, duygusal tepkilerin ve kolektif reflekslerin anlık olarak paylaşıldığı, bu yolla haberin duygusal ve kültürel çerçevesinin şekillendiği bir epistemik zemine evrilmektedir. Bu noktada sosyal medya verilerinin habere dönüştürülmesi, sadece içerik toplama işlevine indirgenemeyecek denli karmaşık bir süreçtir. Söz konusu veriler, yalnızca olgusal bilgileri değil; aynı zamanda toplumsal duygu durumlarını, normatif beklentileri ve kamusal algı yapılarını da bünyesinde barındırmaktadır. Dolayısıyla dijital gazetecilik, bu çok katmanlı içerik yapısını çözümleme, analiz etme ve anlamlandırma süreçlerinde yeni sorumluluk alanlarıyla karşı karşıya kalmaktadır. Pantti'nin (2010) belirttiği gibi, dijital haber üretimi yalnızca bilgi aktarmakla sınırlı kalmaz; aynı zamanda duygusal çerçeveler üzerinden toplumsal bağlamı kurar, medya içeriğinin alımlanma biçimini yönlendirir. Bununla birlikte sosyal medya içerikleri, yalnızca bilgi taşıyan yapılar değil; aynı zamanda toplumsal hafızanın üretildiği ve yeniden üretildiği sembolik araçlardır. Kriz anlarında bireylerin yaşadıkları, hissettikleri ve gözlemedikleri durumları dijital ortamda paylaşmaları, yalnızca bireysel hafızanın değil; kolektif belleğin de inşasına katkı sunmaktadır. Wahl-Jorgensen'in (2019) işaret ettiği üzere, bu tür dijital anlatılar, yalnızca olayların nasıl hatırlandığını değil; aynı zamanda gelecekte nasıl anımsanacağını ve hangi değerler etrafında anlamlandırılacağını da belirlemektedir.

Dolayısıyla, sosyal medya verisinin habere dönüştürülmesi, gazetecilik mesleği açısından yalnızca içerik üretiminde değil, aynı zamanda bilginin meşruiyeti, duygusal temsil biçimleri ve

toplumsal bellek üretimi açısından da stratejik bir anlam taşımaktadır. Dijital medya çağında haber, artık yalnızca olguların derlenmesiyle değil; duyguların, deneyimlerin ve yorumların birlikte yapılandırılmasıyla inşa edilmektedir. Bu açıdan çalışmadaki bulguların önemli olduğu düşünülmektedir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama aracı ile verilerin analiz süreci açıklanmıştır. Ayrıca araştırma etiğine ilişkin hususlar sunulmuştur.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremin ardından iki haftalık süre içinde X platformunda (eski adıyla Twitter) paylaşılan haberlere yapılan kullanıcı yorumları analiz edilmiştir. Veriler, X API aracılığıyla belirlenen anahtar kelimeler ve etiketler kullanılarak toplanmıştır. Bu kapsamda, ulusal ölçekte yayın yapan X haber hesapları tarafından paylaşılan toplam 42 deprem haberi analiz kapsamına alınmış; söz konusu haberlere yapılan 3.102 kullanıcı yorumu incelenmiştir. Haberler içerik niteliğine göre resmi açıklama içeren (n=11) ve sivil/insan odaklı (n=31) olarak sınıflandırılmış; bu sınıflandırma doğrultusunda haber türü ile kullanıcı yorumlarının baskın duygusal yönelimi arasındaki ilişki kategorik veriler temelinde betimleyici karşılaştırmalı analiz yoluyla değerlendirilmiştir. Toplamda 4.327 tweet elde edilmiş, ön işleme sürecinde yinelenen içerikler ve bot kaynaklı gönderiler çıkarılarak analiz için 3.102 benzersiz tweet bırakılmıştır. Metinler, veri temizleme aşamasında noktalama işaretlerinden, özel karakterlerden ve anlam taşımayan sözcüklerden arındırılmış; ardından küçük harfe dönüştürülerek analiz için hazır hale getirilmiştir. Çalışmada metin madenciliği teknikleri kullanılarak tweetlerde öne çıkan sözcükler ve temalar belirlenmiş, duygu analizi ise kelime tabanlı yöntemle gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, her tweet içerisindeki olumlu ve olumsuz kelimeler belirlenmiş ve metinlerin genel duygu durumu olumlu, olumsuz ya da nötr olarak sınıflandırılmıştır. Elde edilen bulgular, toplumun afet sonrası süreçteki haberlere karşı duygu durumunu anlamaya yönelik çıkarımlar yapılmasına olanak tanımaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada analiz edilen veriler, sosyal medya kullanıcılarının toplumsal olaylara verdikleri tepkileri doğrudan ve hızlı bir şekilde ifade ettikleri dijital bir mecra olan X (eski adıyla Twitter) platformundan elde edilmiştir. X platformu, gerçek zamanlı içerik üretimi ve geniş kullanıcı kitlesi sayesinde kriz anlarında bireylerin duygu ve düşüncelerini yansıttıkları en yaygın sosyal ağlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle, toplumun 6 Şubat Depremi sonrasında ilk tepkilerini, kaygılarını ve duygusal durumlarını anlamak için X platformu uygun bir veri kaynağı olarak tercih edilmiştir.

Veri toplama sürecinde X'in sağladığı API (Application Programming Interface) aracılığıyla, deprem felaketinin ardından iki haftalık (6 Şubat- 20 Şubat 2023) bir zaman aralığı esas alınmıştır. Bu sürenin tercih edilme nedeni, afetin hemen ardından toplumda oluşan ani ve yoğun duygusal tepkilerin en belirgin şekilde bu dönemde ortaya çıkmasıdır. Özellikle ilk iki hafta, haber akışının, haberleşme trafiğinin, yardım çağrılarının ve toplumsal dayanışma mesajlarının en yoğun olduğu dönemdir (Demir, 2023; Yıldırım, 2023). Bu bağlamda, analiz edilen tweetlerin afetin etkilerine yönelik toplumsal tepkilerin güçlü bir göstergesi olacağı düşünülmektedir.

Veri seti yalnızca Türkçe tweetleri içerecek şekilde filtrelenmiş ve toplamda 4.300 tweet toplanmıştır. Verilerin işlenebilir hale getirilmesi amacıyla yinelenen (duplikat) paylaşımlar ve otomatik içerikler temizlenmiş, böylece geriye 3.102 benzersiz tweet kalmıştır. Bu ön işleme süreci, analizlerin doğruluğunu ve geçerliliğini artırmak adına önem arz etmektedir (Cambria vd., 2013).

Bu veri seti, kullanıcıların afet sonrası döneme dair duygu ve düşüncelerini yansıtan zengin bir içerik sunmaktadır. Hem metin madenciliği hem de duygu analizi tekniklerinin uygulanmasına uygun

nitelikte olan bu veriler, afet sonrası toplumsal psikolojiyi anlamaya yönelik anlamlı çıkarımlar yapılmasına olanak sağlamaktadır.

Tablo 1

Örnek Veri Seti

Duygu Durumu	Yorumlar
Negatif	Uygulamaya artık giremiyorum sürekli hata veriyor Giriş yaptığımda herhangi bir işlem yapamıyorum, uygulama kapanıyor
Nötr	Güzel ilerliyor, umarım gelişmeye devam eder. Merhabalar uygulama çok güzel lakin son günlerde sorun yaşıyorum
Pozitif	Çok faydalı uygulamalar var, zaman tasarrufu sağlıyor Kamu kurumlara ait bilgilerin tek çatı halinde toplanması ve birçok dokümana kolaylıkla ulaşmamız bize fazlasıyla kolaylık sağlıyor

Metin Madenciliği

Metin madenciliği, büyük miktarda metin verisi içerisinden anlamlı bilgi ve desenler ortaya çıkarmayı amaçlayan bir analiz yöntemidir. Yapılandırılmamış ya da yarı yapılandırılmış metin verilerini analiz ederek, bu verilerden anlamlı sonuçlar çıkarılmasını sağlar. Bu yöntem, özellikle sosyal medya, haber içerikleri, müşteri yorumları gibi dijital metinlerin analizinde sıkça kullanılmaktadır. Metin madenciliği süreci, verilerin toplanmasıyla başlar ve ardından bir dizi ön işleme aşamasıyla devam eder. Öncelikle metin temizleme işlemleri yapılır. Bu aşamada noktalama işaretleri, sayılar, bağlantılar (Uniform Resource Locator URL), özel karakterler ve gereksiz boşluklar kaldırılır. Ardından metinler küçük harfe dönüştürülür, böylece “Deprem” ve “deprem” gibi aynı anlamı taşıyan kelimelerin ayrı ayrı değerlendirilmesi önlenmiş olur. Daha sonra “stopwords” olarak adlandırılan ve anlam taşıma gücü düşük olan “ve”, “ile”, “bu”, “şu” gibi sık geçen kelimeler metinden ayıklanır (Kowsari, 2019).

Bu işlemlerin ardından kök bulma (stemming) ya da gövdeleme (lemmatization) adı verilen işlemler uygulanır. Bu sayede, “yıkıldı”, “yıkılıyor”, “yıkılacak” gibi aynı kökten türemiş kelimeler tek bir formda birleştirilir. Bu, analizlerin daha sağlıklı yapılabilmesini sağlar. Sonrasında ise kelime frekansı analizleri, n-gram (ikili, üçlü kelime grupları) oluşturma, kelime bulutları ya da daha gelişmiş analiz teknikleri uygulanabilir.

Metin madenciliğinde sıklıkla kullanılan bir yöntem de TF-IDF (Term Frequency- Inverse Document Frequency) yöntemidir. Bu yöntem, her kelimenin belirli bir metin içinde ne kadar önemli olduğunu hesaplamak için kullanılır (Yun-tao vd., 2005). Böylece sık geçen ama genel anlamda bilgi değeri düşük kelimeler (örneğin "Türkiye", "haber") ile daha az geçen ama daha anlamlı kelimeler (örneğin “enkaz”, “yardım bekliyor”) birbirinden ayırt edilebilir.

Duygu analizi

Duygu analizi, bireylerin metinler aracılığıyla ifade ettikleri duyguların belirlenmesini amaçlayan bir metin işleme tekniğidir. Bu yöntem, bir metnin olumlu, olumsuz ya da nötr bir duygu taşıyıp taşımadığını belirlemek için geliştirilmiştir. Özellikle sosyal medya gibi bireylerin görüşlerini doğrudan paylaştığı platformlarda, toplumsal olaylara verilen tepkileri anlamak için yaygın olarak kullanılmaktadır (Çelik Çaylak, 2024).

Bu çalışmada duygu analizi, Python tabanlı doğal dil işleme kütüphanesi olan TextBlob aracılığıyla yapılmıştır. TextBlob, metinlerdeki sözcükleri sözlük temelli bir duygu analiz modeli çerçevesinde değerlendirerek her bir metin için -1 ile +1 arasında değişen bir “polarity” (duygusal yönelim) skoru üretmektedir. Elde edilen polarity değerleri belirlenen eşik aralıkları doğrultusunda pozitif, negatif ve nötr kategorilere dönüştürülmüş ve analiz sürecinde bu kategoriler üzerinden

değerlendirme yapılmıştır. Bununla birlikte TextBlob'un İngilizce temelli bir duygu sözlüğüne dayanması, özellikle Türkçe metinlerde bağlamsal ve kültürel anlam katmanlarının tam olarak yansıtılamaması riskini barındırmaktadır. Bu durum çalışmanın yöntemsel sınırlılıklarından biri olarak değerlendirilmiştir. (Taboada, 2011). Analiz süreci, metinlerin ön işlenmesi ile başlar. Bu aşamada metinlerdeki noktalama işaretleri, sayılar, bağlantılar (URL), özel karakterler gibi analiz açısından gereksiz öğeler temizlenir. Ardından metinler küçük harflere dönüştürülür ve anlam taşımayan sık kullanılan kelimeler (örneğin “ve”, “ile”, “gibi”) çıkarılır. Bazı durumlarda kök bulma (stemming) ya da gövdeleme (lemmatization) işlemleri de uygulanarak, aynı anlama gelen kelimeler tek biçimde değerlendirilir (Cambria, 2013; Yoldaş, 2021). Temizlenmiş metinler, duygu sözlüğündeki kelimelerle karşılaştırılarak analiz edilir. Bir metin içinde geçen olumlu ve olumsuz kelimeler sayılır ve bunların dengesine göre genel bir duygu sınıflaması yapılır. Eğer olumlu kelimeler daha fazlaysa metin “olumlu”, olumsuz kelimeler daha fazlaysa “olumsuz”, iki grup da dengedeyseniz “nötr” olarak sınıflandırılır. Bu yöntem, çok sayıda metnin hızlı şekilde analiz edilmesine olanak tanıyan pratik bir yaklaşımdır (PangveLee, 2008). Kelime tabanlı analizlerin en önemli avantajlarından biri, yorumlanabilirliğinin kolay olmasıdır. Hangi kelimelerin analizi etkilediği açıkça görülebilir. Bununla birlikte, bu yöntemin bazı sınırlılıkları da bulunmaktadır. Örneğin, ironi, kinaye, mecaz gibi duygunun doğrudan ifade edilmediği durumlarda yanlış sınıflandırmalar yapılabilir. Ayrıca bağlamdan kopuk tekil kelimelere dayanması nedeniyle, cümle yapısındaki duygusal bütünlüğü her zaman doğru yansıtamayabilir (Özyer, 2023). Tüm bu sınırlamalara rağmen kelime tabanlı duygu analizi, sosyal medya gibi büyük hacimli ve hızlı akan verilerde ilk düzey bir duygu sınıflandırması yapmak için etkili ve uygulanabilir bir yöntemdir. Özellikle toplumsal olaylara karşı verilen ilk tepkilerin genel bir çerçevede değerlendirilmesi açısından güçlü bir araç sunmaktadır (Pak ve Paroubek, 2010). Kelime bulutu görselleştirmesi, metin ön işleme aşamasının ardından Python programlama dili kullanılarak WordCloud kütüphanesi aracılığıyla oluşturulmuştur. Görselleştirme sürecinde anlamsal katkı sunmayan bağlaçlar ve durak kelimeler (stop words) veri setinden çıkarılmış, analiz Türkçe dil yapısına uygun biçimde gerçekleştirilmiştir.

Araştırma Etiği

“Kriz Haberciliği ve Duygu Analizi: 6 Şubat Depremleri Üzerine X İncelemesi” başlıklı çalışma etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Bulgular

Bu bölümde, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremin ardından iki haftalık süre içinde X platformunda paylaşılan Türkçe tweet'lerin metin madenciliği ve kelime tabanlı duygu analizi teknikleriyle elde edilen sonuçları sunulmaktadır. Öncelikle haber metinlerinin altına yapılan yorumlardan elde edilen tweet'lerde en sık kullanılan kelimeler ve öne çıkan temalar belirlenmiş, ardından her bir metnin duygu durumu olumlu, olumsuz ya da nötr olarak sınıflandırılmıştır. Bu analizler sayesinde, afet sonrası dönemde toplumun dijital ortamda verdiği tepkiler, ifade edilen duygular ve öne çıkan toplumsal söylemler nicel ve nitel yönleriyle ortaya konulmuştur. Bulgular, hem kelime frekanslarına dayalı genel eğilimleri hem de duygu durumuna göre farklılaşan içerik yapılarını kapsamaktadır.

Analiz öncesinde veriler üzerinde metin ön işleme adımları uygulanmıştır. İlk olarak, X API aracılığıyla toplanan ve toplamda 4.300 Türkçe tweet'ten oluşan ham veri seti gözden geçirilmiş, yinelenen (duplikat) içerikler çıkarılmış ve geriye 3.102 benzersiz tweet bırakılmıştır. Bu işlemin ardından tweet'ler küçük harfe dönüştürülmüş, noktalama işaretleri, özel karakterler, URL'ler ve anlam taşımayan bağlaç gibi durak kelimeleri temizlenmiştir. Böylece analiz için daha sade, tutarlı ve anlamlı bir metin yapısı elde edilmiştir. Bu ön işleme süreci hem metin madenciliği hem de duygu analizi sonuçlarının doğruluğunu artırmak adına kritik bir adımdır. Tablo 2'de tweetlerin duygu durumu istatistikleri görülmektedir.

Tablo 2

Duygu durumu istatistikleri

Duygu Durumu	Yorum Sayısı
Pozitif	1331
Negatif	707
Nötr	1064

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem sonrasında sosyal medyada yapılan paylaşımların duygusal yönünü incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizde, toplam 3.102 kullanıcı yorumu değerlendirilmiştir. TextBlob kütüphanesi aracılığıyla yapılan duygu analizi sonuçlarına göre tweetlerin %42,9'u pozitif, %22,8'i negatif ve %34,3'ü nötr duygu durumu taşımaktadır. Elde edilen bu bulgular, afet sonrası sosyal medya kullanıcılarının önemli bir kısmının olumlu duygular içeren paylaşımlarda bulunduğunu göstermektedir. Pozitif içeriklerin yüksek oranı, toplumun afet sonrası sergilediği dayanışma, umut, yardımseverlik ve destek mesajlarının dijital ortama güçlü bir şekilde yansıdığını ortaya koymaktadır. Yapılan haberlerin ve kullanılan fotoğrafların toplumun empati yeteneğini artırdığını söylemek mümkündür. Çünkü bu tür afet haberleri toplumun dayanışma ruhunu tetikleyebilmektedir. Buna karşın, negatif duygu içeren paylaşımların da azımsanmayacak bir oranda olduğu gözlemlenmiştir. Bu tür içerikler, yaşanan kayıplar, devlet ya da kurumlara yönelik eleştiriler, yardım çağrıları ya da travmatik tepkiler şeklinde değerlendirilebilir. Nötr içeriklerin oranı ise %34,3 olup, bu durum sosyal medyanın aynı zamanda bilgi aktarma, haber verme ve duygu içermeyen açıklamaların yapılması açısından etkin bir araç olarak kullanıldığını göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, sosyal medya kullanıcılarının duygusal tepkilerinde olumlu söylemlerin öne çıktığı, ancak olumsuz duyguların ve bilgiye dayalı nötr içeriklerin de önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Tablo 3'te yorumlarda en çok geçen kelimelerden oluşturulan kelime frekans listesi görülmektedir. Duygu durumu dağılımı, haber içeriklerinin ve bu içeriklerde kullanılan görsel unsurların kullanıcıların duygusal tepkileri üzerinde belirleyici bir rol oynadığını düşündürmektedir. Özellikle pozitif duygu oranının görece yüksek olması, afet sonrası dönemde paylaşılan haberlerin yalnızca kayıpları aktarmakla sınırlı kalmadığını; kurtarma çalışmaları, yardımlaşma örnekleri ve dayanışma vurguları aracılığıyla kolektif umut söylemini güçlendirdiğini göstermektedir. Bununla birlikte, negatif duygu içeren yorumların varlığı, sosyal medyanın aynı zamanda bir eleştiri ve hesap sorma alanı olarak işlev gördüğüne işaret etmektedir. Nötr kategoride yer alan yorumların önemli bir oran oluşturması ise kullanıcıların haber içeriklerini yalnızca duygusal tepki üretmek için değil, bilgi edinme ve durumu anlamlandırma amacıyla da takip ettiklerini ortaya koymaktadır.

Araştırma kapsamında incelenen 43 haberin 12'si resmi açıklama içeren, 31'i ise sivil/insan odaklı içeriklerden oluşmaktadır. Bu ayrım doğrultusunda kullanıcı yorumlarının duygusal yönelimi haber türüne göre karşılaştırılmıştır. Yapılan betimleyici değerlendirme sonucunda, resmi açıklama içeren haberlerde negatif yorumların görece daha yoğunlaştığı; buna karşılık sivil/insan odaklı haberlerde pozitif duyguların daha baskın hale geldiği görülmüştür. Bu bulgu, kriz dönemlerinde resmi aktörlere yönelik eleştirel söylemin dijital kamusal alanda daha belirginleştiğini; sivil dayanışma içeriklerinin ise umut ve destek temelli duygusal ifadeleri güçlendirdiğini göstermektedir.

Tablo 3

Kelime Frekans Listesi

Pozitif	Negatif	Nötr
İnsanlar	Kurbanlar	Mağdurlar

afetin etkilerini hafifletmeye yönelik çözüm önerileri sunduğu, geleceğe dair olumlu beklentiler taşıdığı ve sürecin dayanışma ile aşılabileceğine inandıkları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, olumlu tweetlerdeki dilin hem motive edici hem de birleştirici bir rol üstlendiği söylenebilir. Bu bulgu, afet dönemlerinde sosyal medyanın yalnızca duyguların ifade edildiği bir alan olmadığını, aynı zamanda kolektif moralin inşa edildiği bir kamusal iletişim zemini olarak işlev gördüğünü göstermektedir. Olumlu duygu içeren paylaşımların görünürlüğü, kullanıcılar arasında psikolojik dayanıklılığı artırıcı bir etki yaratmakta ve toplumsal iyileşme sürecine katkı sunmaktadır. Bu yönüyle kelime bulutu, pozitif söylemin bireysel tepkilerin ötesine geçerek kamusal bir destek ve motivasyon dili ürettiğini ortaya koymaktadır.

Şekil 2. Olumsuz yorumların kelime bulutu

Şekil 2’de yer alan kelime bulutu, haberlerin altına yapılan depremle ilgili olumsuz yorumlardan derlenen tweetlerin duygusal yoğunluğunu yansıtmaktadır. Bu bulut, toplumsal kaygıların öne çıktığı bir iletişim alanı olarak sosyal medyanın kriz dönemlerinde nasıl işlev gördüğünü ortaya koymaktadır. Yorumlarda sıkça karşılaşılan temalar arasında afetin doğrudan etkileri, arama-kurtarma ve yardım faaliyetlerindeki yetersizlikler, kaybedilen canlar ve maddi kayıplar ile toplumsal dayanışma ihtiyacı öne çıkmaktadır. Kullanıcılar, yalnızca bilgi paylaşmakla kalmamış; aynı zamanda empati, öfke, hayal kırıklığı ve çaresizlik gibi güçlü duygularla tepki göstermiştir.

Bu yorumlar, halkın haber içeriklerine doğrudan tepki verdiği ve medya aracılığıyla gündeme ilişkin duygusal ve eleştirel bir alan oluşturduğu birer tanıklık niteliğindedir. Özellikle yardım faaliyetlerine ilişkin yetersizlik eleştirileri ve kamu kurumlarına duyulan güvensizlik, yorumlarda belirgin biçimde yer almaktadır. Yorumcular, aynı zamanda medya organlarının haber sunumlarını da değerlendirerek, eksik ya da yanlış buldukları içeriklere tepki göstermiştir. Bu durum, afet sonrası sosyal medya platformlarının yalnızca bilgi kaynağı değil, aynı zamanda duygu boşaltım alanı ve toplumsal mobilizasyon aracı haline geldiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, Şekil 2’deki kelime bulutu, afet sonrası kamuoyunun ruh halini, sosyal medya kullanıcılarının gündeme yönelik algılarını ve medya içeriklerine verdikleri tepkileri görünür kılarak; kriz iletişimi, medya güvenilirliği ve toplumsal dayanışma ekseninde önemli ipuçları sunmaktadır.

Örnek Haber Analizi

Şekil 4. Örnek haber

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi tarafından yapılan açıklamada, Adana ilinde deprem nedeniyle hayatını kaybedenlerin sayısının 188 olduğu bildirilmiştir. Haber dili bilgilendirici ve resmi niteliktedir. Bu habere 85 kullanıcı yorumu yapılmıştır. Yorumlardan örnekler şöyledir;

“Bu sayıların sorumlusu kim? Yıllardır denetimsizlik, ihmaller konuşuluyor ama hâlâ hesap veren yok.” (Negatif)

“Allah hayatını kaybedenlere rahmet eylesin. Devletin tüm imkânlarıyla sahada olduğunu görmek umut veriyor.” (Pozitif)

“Adana için açıklanan rakam bu, diğer illerle ilgili de güncel veriler paylaşılmalı.” (Nötr)

Sınıflamayı Etkileyen Anahtar Kelimeler

Yorumların duygu kategorilerine ayrılmasında belirleyici olan anahtar kelimeler, sınıflandırma sürecinde temel ölçütler olarak değerlendirilmiştir. Negatif duygu kategorisinde yer alan yorumlarda “ihmal”, “sorumlu”, “yazık”, “hesap”, “denetim” ve “neden” gibi kelimelerin öne çıktığı; bu ifadelerin öfke, eleştiri ve hesap sorma duygularını yansıttığı görülmüştür. Pozitif duygu kategorisinde ise “rahmet”, “sabır”, “umut” ve “Allah yardımcımız olsun” gibi dayanışma, teselli ve moral içeren ifadelerin yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Nötr duygu kategorisindeki yorumlarda ise “açıklama”, “sayı”, “veri” ve “güncel bilgi” gibi daha çok bilgilendirme ve durum tespitine yönelik kelimelerin kullanıldığı belirlenmiştir. Bu kelimeler, kullanıcı yorumlarının duygusal yönelimini ayırt etmede işlevsel bir çerçeve sunmuş ve duygu analizinin tutarlı biçimde gerçekleştirilmesine katkı sağlamıştır.

Haber–Duygu İlişkisi

Analiz sonuçları, nicel veri içeren afet haberlerinin dahi dijital kamusal alanda yoğun biçimde duygusal tepkiler ürettiğini göstermektedir. Özellikle can kaybı sayılarının vurgulanması, kullanıcı yorumlarında öfke ve yas duygularını tetikleyerek haberin toplumsal işlevini güçlendirmekte; haberi yalnızca bilgi aktaran bir metin olmaktan çıkarıp kolektif duygulanımın ifade edildiği bir tartışma

alanına dönüştürmektedir. Bu bağlamda haber, dijital kamusal alanda duyguların dolaşıma girdiği ve siyasal-toplumsal sorumluluk söyleminin üretildiği bir aracı işlevi görmektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmada, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremin ardından sosyal medya platformu X üzerinden yapılan paylaşımlar duygu analizi ve kelime frekansları temelinde incelenmiştir. Elde edilen bulgular, afet dönemlerinde sosyal medyanın halkın duygusal tepkilerini, bilgi paylaşımını ve toplumsal dayanışmayı yansıtmak açısından önemli bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. Toplam 3.102 kullanıcı yorumu üzerinde gerçekleştirilen duygu analizi sonuçlarına göre, pozitif içeriklerin oranı %42,9, negatif içeriklerin oranı %22,8 ve nötr içeriklerin oranı %34,3 olarak belirlenmiştir. Pozitif içeriklerin ağırlığı, afet sonrasında toplumsal dayanışma kültürünün dijital ortamda belirgin şekilde ortaya çıktığını göstermektedir. Benzer biçimde, Murthy ve Longwell (2013), Sandy Kasırgası sonrasında kullanıcıların büyük bir kısmının yardım çağrılarında bulunduğunu ve kamu kurumlarına destek içerikli paylaşımlar yaptığını saptamıştır.

Negatif içeriklerin oranı, halkın yaşanan felakete yönelik eleştirel ve duygusal tepkilerinin dijital ortama güçlü biçimde yansıdığını göstermektedir. Bu bulgu, Alexander'ın (2014) afet dönemlerinde sosyal medyanın yalnızca bilgi paylaşımı için değil, aynı zamanda öfke, kaygı ve hayal kırıklığı gibi duyguların ifadesi için de kullanılan bir mecra haline geldiğine ilişkin tespitini desteklemektedir. Nötr içeriklerin varlığı ise, sosyal medyanın afet dönemlerinde bilgi akışını sağlama işlevini sürdürdüğünü göstermektedir. Bu durum, Lachlan ve arkadaşlarının (2014) afet anlarında sosyal medyanın özellikle bilgilendirici bir kanal olarak işlev gördüğüne dair bulgularıyla paralellik arz etmektedir.

Kelime frekans analizine göre, pozitif içeriklerde “yardım”, “para” ve “insanlar” gibi kavramların; negatif içeriklerde ise “kurbanlar”, “felaket” ve “güvenlik” gibi kelimelerin öne çıktığı tespit edilmiştir. Bu tematik yapı, Yin ve arkadaşlarının (2012) Japonya'daki deprem sonrası tweet analizinde ortaya koyduğu sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Söz konusu çalışmada da pozitif içeriklerde dayanışma ve destek temaları, negatif içeriklerde ise kayıplar ve eleştiriler ön plana çıkmıştır. Bu benzerlik, farklı ülke ve afet türlerinde sosyal medya tepkilerinin benzer duygusal ve tematik örüntüler sergilediğini düşündürmektedir.

Genel olarak araştırma, 6 Şubat 2023 depremleri sonrasında sosyal medyada şekillenen dijital kamusal alanı analiz etmektedir. Bulgular, kullanıcıların afet sürecinde yalnızca korku ve kaygılarını değil; aynı zamanda umut, yardımlaşma ve birlik duygularını da dijital ortamda ifade ettiklerini ortaya koymaktadır. Sosyal medya paylaşımlarının, bireysel duyguların ötesinde, toplumsal dayanışmayı güçlendirme, bilgi akışını sağlama, toplumu yönlendirme ve organize etme işlevlerini de yerine getirdiği görülmektedir. Bu bağlamda, haberin toplumsal işlevlerinin dijital mecralarda yeniden görünür hale geldiği; içeriklerin kamuoyu oluşturma, kamusal denetimi destekleme ve kolektif bellek inşasına katkıda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma, Türkçe sosyal medya içeriklerini incelemesi bakımından literatüre özgün bir katkı sunmakta ve Türkiye bağlamında dijital kamusal alanın sosyo-kültürel dinamiklerine ışık tutmaktadır. Bununla birlikte, çalışmanın yalnızca X platformu ile sınırlı olması ve duygu analizi sürecinde temel yöntemlerin kullanılması araştırmanın sınırlılıkları arasında yer almaktadır.

Sonuç olarak, bu çalışma, afet dönemlerinde bireysel sosyal medya paylaşımlarından ziyade, haber içerikleri etrafında şekillenen kullanıcı yorumlarını analiz ederek, dijital kamusal alandaki duygu üretiminin haberle kurduğu ilişkiyi ortaya koymaktadır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, sosyal medya tabanlı afet araştırmalarında duygu analizinin nicel sıklık hesaplarıyla sınırlı kalmaması; örnek haber-yorum eşleşmeleri üzerinden nitel bağlamsal analizlerle desteklenmesi önerilmektedir. Bu yaklaşım, haber içeriği ile kullanıcı tepkileri arasındaki ilişkinin daha bütüncül biçimde anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Bu çalışmada yazarın katkı oranı %100'dür.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Alexander, D. E. (2014). Social media in disaster risk reduction and crisis management. *Science and Engineering Ethics*, 20(3), 717–733. <https://doi.org/10.1007/s11948-013-9502-z>
- Bennett, L. W., and Livingston, S. (2003). The tension between journalistic autonomy and political influence in news coverage of crises. *Journalism Studies*, 4(3), 305-320. <https://doi.org/10.1080/1461670032000082873>
- Bruns, A., and Highfield, T. (2016). *Is habermas on twitter? Social media and the public sphere*. In A. Bruns, G. Enli, E. Skogerbø, A. Larsson, and C. Christensen (Eds.), *The Routledge companion to social media and politics*, 56–73. <https://doi.org/10.4324/9781315716294>
- Cambria, E., Schuller, B., Xia, Y., and Havasi, C. (2013). New avenues in opinion mining and sentiment analysis. *IEEE Intelligent Systems*, 28(2), 15-21. <https://doi.org/10.1109/MIS.2013.30>
- Demir, M. (6). 06 Şubat kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında sosyal medya kullanımının yansımaları. *Türk Deprem Araştırma Dergisi*, 5(2), 248-269. <https://doi.org/10.46464/tdad.1334129>
- Fenton, N. (2010). *New media, old news: journalism and democracy in the digital age*. Sage Publications.
- Habermas, J. (2014). *Kamusal alanın yapısal dönüşümü: toplumsal bir soruşturma* (Çev. T. Bora). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Hermida, A. (2010). Twittering the news: the emergence of ambient journalism. *Journalism Practice*, 4(3), 297-308. <https://doi.org/10.1080/17512781003640703>
- Kowsari, K., Jafari Meimandi, K., Heidarysafa, M., Mendu, S., Barnes, L., and Brown, D. (2019). Text classification algorithms: a survey. *Information*, 10(4), 150. <https://doi.org/10.3390/info10040150>
- Lachlan, K. A., Spence, P. R., Lin, X., Najarian, K., and Del Greco, M. (2014). Social media and crisis management: CERC, search strategies, and twitter content. *Computers in Human Behavior*, (35), 554–559. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.02.043>
- Meraz, S., and Papacharissi, Z. (2013). Networked self and the role of social media in the time of crisis. *Media, Culture and Society*, 35(3), 345-359. <https://doi.org/10.1177/0163443713480409>
- McQuail, D. (2010). *McQuail's mass communication theory* (6th ed.). SAGE Publications.

- Murthy, D., and Longwell, S. A. (2013). Twitter and disasters: the uses of twitter during the 2010 Pakistan floods. *Information, Communication and Society*, 16(6), 837–855. <https://doi.org/10.1080/1369118X.2012.696123>
- Özyer, S. T. (2023). Teknolojik ürün inceleme veri akışında twitter duyarlılık analizi. *Dicle Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Mühendislik Dergisi*, 14(4), 621-627. <https://doi.org/10.24012/dumf.1342578>
- Pak, A., and Paroubek, P. (2010). *Twitter as a corpus for sentiment analysis and opinion mining*. International Conference on Language Resources and Evaluation, Malta.
- Pang, B., and Lee, L. (2008). Opinion mining and sentiment analysis. *Foundations and Trends® in information retrieval*, 2(1–2), 1-135. <http://dx.doi.org/10.1561/1500000011>
- Pantti, M. (2010). Emotion, media and crisis communication. *European Journal of Communication*, 25(3), 271-285. <https://doi.org/10.1177/0267323110363654>
- Papacharissi, Z. (2015). Affective publics: sentiment, technology, and politics. *Oxford University Press*. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199999736.001.0001>
- Taboada, M., Brooke, J., Tofiloski, M., Voll, K., and Stede, M. (2011). Lexicon-based methods for sentiment analysis. *Computational linguistics*, 37(2), 267-307. https://doi.org/10.1162/COLI_a_00049
- Tenenboim, O., and Cohen, A. A. (2015). What prompts users to click and comment: a longitudinal study of online news. *Journalism*, 16(2), 198–217. <https://doi.org/10.1177/1464884913513996>
- Yıldırım, F.E. (2023). 6 şubat 2023 depreminde türkiye'de twitter'ın kullanımı. *Intermedia International E-Journal*, 10(19), 276-292. <https://doi.org/10.56133/intermedia.1354699>
- Yin, J., Lampert, A., Cameron, M., Robinson, B., and Power, R. (2012). Using social media to enhance emergency situation awareness. *IEEE Intelligent Systems*, 27(6), 52–59. <https://doi.org/10.1109/MIS.2012.6>
- Yoldaş, İ. N. (2021). Türkçe metinlerde duygu analizi: sözlük tabanlı yaklaşım ve insanların tepkilerinin karşılaştırılması. *Eskişehir Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Bilişim Dergisi*, 2(1), 1-6.
- Yun-tao, Z., Ling, G., and Yong-cheng, W. (2005). An improved TF-IDF approach for text classification. *Journal of Zhejiang University-Science A*, 6(1), 49-55. <https://doi.org/10.1631/BF02842477>
- Wahl-Jorgensen, K. (2019). *Emotions, media and politics*. Polity Press.

Extended Abstract

Introduction

The earthquakes that struck southeastern Türkiye on February 6, 2023, triggered not only widespread physical devastation but also an intense wave of emotional expression across digital platforms. In times of large-scale crises, social media becomes a pivotal tool—not just for real-time information dissemination, but also for public emotional articulation, community building, and collective memory construction. This study investigates the dynamics of emotional expression and the public's engagement with digital news content during the aftermath of the earthquake, with a focus on user comments on the social media platform X (formerly Twitter). Drawing upon theories of the public sphere (Habermas, 2014) and affective publics (Papacharissi, 2015), this research aims to understand how individuals participate in emotionally-driven digital discourse during crises. The central research problem revolves around how digital journalism functions not only as a source of factual reporting but also as a facilitator of public emotion. Sub-problems include identifying the dominant emotional tones in user comments, analyzing the thematic focus of emotional content, and exploring how these digital expressions contribute to the evolving structure of the digital public sphere in Türkiye.

Method

This study adopts a quantitative content analysis approach utilizing text mining and lexicon-based sentiment analysis techniques. Data were collected via the X platform's public API using predefined earthquake-related keywords and hashtags, capturing a two-week timeframe from February 6 to February 20, 2023. This period represents the immediate aftermath of the disaster, during which emotional intensity and public engagement were most pronounced. A total of 4,327 Turkish-language tweets were retrieved. After removing duplicates and bot-generated content, 3,102 unique tweets were selected for analysis. These tweets consisted of user comments written in response to earthquake-related news posts. During the preprocessing phase, standard text cleaning procedures were applied: lowercasing, removal of punctuation, URLs, stopwords, and special characters. Tokenization and stemming were also applied where necessary to unify word forms. For sentiment analysis, a lexicon-based method was employed. Using Turkish sentiment dictionaries, each tweet was categorized as positive, negative, or neutral based on the occurrence and weight of sentiment-bearing words. While this method does not account for context-heavy linguistic elements such as sarcasm or metaphor, it allows for high-volume data classification with reasonable accuracy and interpretability. Ethical approval was not required as all data were publicly accessible, anonymized, and collected in accordance with platform guidelines.

Findings

The sentiment analysis results revealed a predominance of positive sentiment in user responses. Of the 3,102 tweets, 42.9% were categorized as positive, 22.8% as negative, and 34.3% as neutral. Positive tweets frequently included words such as “help,” “hope,” “unity,” “support,” and “people,” often emphasizing solidarity and moral encouragement. These expressions reflect the public's strong orientation toward collective resilience and aid during the disaster. Negative tweets focused on themes such as loss, governmental inefficiency, and emotional despair, with keywords like “victims,” “disaster,” “failure,” and “neglect” standing out. These comments often expressed frustration, fear, and anger, revealing underlying tensions regarding the state's crisis response. Neutral tweets, on the other hand, were primarily informative and analytic in tone. They included updates, logistical coordination, or factual observations regarding the situation, and often referenced official statements, statistics, or aid initiatives.

Word cloud visualizations and keyword frequency tables further supported these observations, indicating thematic clustering according to sentiment category. Positive content centered around encouragement and community, negative around criticism and tragedy, and neutral around coordination and reporting.

Conclusion, Discussion and Recommendations

The findings of this study highlight the multifaceted role of social media during crisis periods, particularly in how it facilitates emotional expression, participatory journalism, and digital solidarity. The predominance of positive sentiments suggests a strong cultural and social inclination in Türkiye toward empathy, mutual aid, and optimism in the face of adversity. However, the notable presence of negative sentiment reflects a simultaneous undercurrent of criticism, grief, and dissatisfaction, especially in relation to institutional response and preparedness. Neutral content served as a reminder of social media's functionality as an information-sharing and verification platform, demonstrating how users also take on the role of citizen reporters. These three sentiment categories collectively demonstrate the complex emotional ecology of the digital public sphere during crises. This study aligns with previous literature emphasizing that digital journalism increasingly involves affective components (Pantti, 2010; Wahl-Jorgensen, 2019). In disaster contexts, emotional responses on social media are not just spontaneous outpourings but contribute to framing public narratives, reinforcing community bonds, and exerting civic pressure on institutions. Furthermore, Turkish-language data offers a valuable addition to a research field often dominated by English-language studies, providing a localized view of digital emotional discourse. Based on the findings, several key implications can be drawn. Journalists and media institutions are encouraged to adopt emotional framing in their disaster coverage, ensuring that such framing remains within ethical boundaries to prevent sensationalism or emotional manipulation. At the same time, crisis communicators and policymakers should actively monitor social media sentiment in real time to gain deeper insights into public needs, concerns, and perceptions during emergencies. In parallel, platform developers and academic researchers have a critical role in enhancing sentiment analysis tools, especially those capable of detecting nuanced emotional expressions such as sarcasm, irony, cultural references, or temporal shifts in sentiment trends. Future research should broaden its methodological and empirical scope by incorporating data from multiple social media platforms (e.g., Instagram, Facebook, TikTok) and applying advanced deep learning-based natural language processing techniques. This is especially relevant for morphologically complex languages like Turkish, where lexical variability and cultural context significantly affect sentiment detection. Additionally, comparative cross-cultural studies are needed to better understand how different societies emotionally engage with crises in digital environments and how language and culture mediate these emotional expressions.

In conclusion, this study provides empirical evidence that the digital public sphere is not only a site of rational discourse but also of emotional expression and social solidarity. Social media, as seen through the lens of the February 6 earthquakes, functions as a crucial tool for both emotional coping and civic communication. As the role of digital media continues to evolve, understanding its emotional dimensions will be essential for scholars, journalists, and crisis managers alike.